

Błędy diagnostyczne

Błędy orzekania

Przypisanie jednostce diagnostycznej cechy, której nie posiada

Błędy pominięcia

Opuszczenie pewnego przypadku

Błędy etyczne

Np. nieprawidłowo skonstruowana procedura badawcza

Błędy w postawie badacza

Błąd dominacji

Błąd postawy podmiotu do podmiotu. Brak uwzględnienia perspektywy badanego i trzymanie się bardzo ściśle opracowanego schematu badania

Błąd maski

Zasłanianie się swoją rolą ograniczające pole poznania

Błąd sędziego

Postawa wartościująca i etykietująca osobę badaną. Nacechowanie subiektywizmem badacza do badanego

Błędy w procedurze diagnostycznej

Diagnoza negatywna- skupianie się na negatywnych aspektach jednostki

Skupianie się na skutkach bez powiązania ich z kontekstem sytuacyjnym czy przyczynami zachowań badanego

Redukcja źródeł wiedzy

Ontologia/metafizyka

Bada strukturę rzeczywistości i zajmuje się problematyką związaną z pojęciami bytu, istoty, istnienia i jego sposobów, przedmiotu i jego właściwości, przyczynowości, czasu, przestrzeni, konieczności

Np. jednym z założeń ontologicznych behawioryzmu jest to, że człowiek jest wyłącznie biologicznym tworem ewolucji

Epistemologia

Teoria poznania lub gnoseologia

Zajmuje się relacjami między poznawaniem, poznaniem a rzeczywistością. Rozważa naturę takich pojęć jak prawda, przekonanie, sąd, postrzeganie, wiedza, uzasadnienie

Np. założenia epistemologiczne behawioryzmu:

Behawioryzm we wszelkich postaciach opiera się na tezie skrajnego empiryzmu, wg. której tylko spostrzeżenie zmysłowe (doświadczenie wewnętrzne) dostarcza wiedzy rzetelnej, natomiast nie istnieje doświadczenie wewnętrzne, za pomocą którego można coś wiedzieć bezpośrednio.

Paradygmat badawczy

Matryca porządkująca preferencje badaczy w danej dyscyplinie

Powinna zawierać założenia filozoficzne i założenie psychologiczne

Założenia filozoficzne:

- Ontologiczne- Jaka jest natura rzeczy?

Np. skrajny behawioryzm zakładający, że stany mentalne jako takie nie istnieją, istnieje jedynie zachowanie.

- Epistemologiczne- Jak przebiega poznanie naukowe?- Podejście ściśle związane z metodologią

Założenie psychologiczne- określanie dziedziny badawczej, metod badania i reguł interpretacji wyników

Etyczność badania psychologicznego

Przygotowanie badania

Osadzenie problemu badawczego w kontekście dotychczasowych ustaleń referowanych przez literaturę przedmiotu, model i plan badania, operacjonalizacja zmiennych, schemat doboru próby

Statystyczny model badania

Przygotowanie raportu

Sposób zaprezentowania uzyskanych wyników: nieukrywanie informacji umożliwiających innym replikację

By KontoDoNauki

Not published yet.

Last updated 23rd January, 2025.

Page 1 of 3.

Sponsored by [ApolloPad.com](https://apollopad.com)

Everyone has a novel in them. Finish Yours!

<https://apollopad.com>

Zasady etyczne APA

1. Badacz przed przystąpieniem do prowadzenia badania musi dokonać **całościowej oceny z etycznego punktu widzenia**
2. Badacz przed przystąpieniem do badania i przeprowadzenia go musi ustalić, **czy udział w nim stanowi minimalne znaczące zagrożenie dla uczestników i stosownie do dokonanego rozpoznania postępować**
3. **Badacz ponosi pełną odpowiedzialność za etyczność całego badania**, w tym postępowanie jego współpracowników, których obowiązują te same zasady etycznego postępowania w stosunku do uczestników
4. Udział uczestników badania musi opierać się na **jasno określonym porozumieniu**. Niedopuszczalne są formy nacisku wywierane przez badacza
5. Badacz powinien **unikać utajenia (deception) przed uczestnikami prawdziwego celu** i posługiwać się tą procedurą tylko w szczególnych przypadkach- wtedy trzeba wyjaśnić powody
6. Respektowanie **prawa uczestników do odmowy udziału albo wycofania się w trakcie badania**
7. **Ochrona uczestników przed różnorodnymi formami psychicznego lub fizycznego dyskomfortu**- np. lęku, wstydu, bólu
8. **Wyjaśnienie natury badania** uczestnikom po zakończeniu badania i opracowaniu jego rezultatów i **odpowiedzenie na wszystkie pytania i wątpliwości** powstałe w trakcie badania
9. Zobowiązanie badacza do dołożenia starań w celu **zniesienia przykrych skutków udziału w badaniu**
10. Żadna z informacji o uczestnikach badania, które badacz uzyskał, nie może być udostępniona osobom trzecim

Informacje zwrotne

W badaniach naukowych są dostępne dla każdej osoby, która uczestniczyła w badaniu

Informacje o wynikach należy zawsze udostępnić zainteresowanym badaczom. Nie podaje się informacji o indywidualnych wynikach

Współpraca praktyków i teoretyków

Model monady

Praktyk i teoretyk pracują w izolacji i nie komunikują się bezpośrednio; wzajemnie oskarżają się o brak rozumienia problemów teorii/praktyki

Model mediatora

Praktyk i teoretyk wykonują niezależnie swoje zadania, a porozumiewają się za pośrednictwem mediatora, który popularyzuje poglądy każdej ze stron i przekłada je z języka praktyki na język teorii i odwrotnie

Model mistrza i asystenta

Mistrz-teoretyk współpracuje z asystentem-praktykiem, a każdy z nich szanuje kompetencje drugiego. Np. współpraca Piageta i jego asystentek

Model wszechstronnego mistrza

Teoretyk to jednocześnie praktyk: z praktyki czerpie inspiracje i problemy, w teorii poszukuje ich rozwiązań. Np. Freud, Rogers, Bettelheim

Współpraca psychologów i psychiatrów

Model laboranta

Psycholog przeprowadza na zlecenie specjalistów badanie, najczęściej testowe, odwołując się do instrukcji testu (w szczególności dotyczące tego, jak badać i rejestrować wyniki)

Model technika

Rozwinięty model laboranta: otrzymuje mniej dookreślone zlecenie, sam dobiera techniki badań, dostarcza zintegrowanych wyników wielu narzędzi diagnostycznych, bez powiązania ich z innymi danymi

Model konsultanta

Po zapoznaniu się z wynikami dotychczasowych badań dobiera techniki diagnostyczne, kierując się kryterium ich wkładu w zrozumienie problemu oraz osobiście referuje wyniki swej pracy

Model członka zespołu

Psycholog jest pełnoprawnym członkiem zespołu specjalistów, bezpośrednio współpracujących ze sobą na każdym etapie rozwiązywania problemu zgodnie ze swoją specjalistyczną wiedzą

By KontoDoNauki

Not published yet.

Last updated 23rd January, 2025.

Page 2 of 3.

Sponsored by [ApolloPad.com](https://apollopad.com)

Everyone has a novel in them. Finish

Yours!

<https://apollopad.com>

Psycholog diagnosta a wyzwania praktyki

Model eksperta

Na wezwanie instytucji, opierając się na zaufaniu do własnych umiejętności posługiwania się daną techniką diagnostyczną, oferuje swe usługi, zaś podjęcie na ich podstawie decyzji pozostawia innym lub sam ją formułuje

Model rekomendacji

Stwierdza, że zlecone zadanie wykracza poza jego kompetencje i rekomenduje inną osobę, do której umiejętności ma zaufanie

Model ostrożności

Odpowiada, że obecna wiedza psychologiczna nie może przyczynić się do rozwiązania problemu

Model profesjonalny

Podejmuje się rozwiązania stawianych przez praktykę problemów pod warunkiem udziału w definiowaniu zadania, oceny dotychczas stosowanych procedur i ich trafności, uczestnictwa w ustalaniu przedmiotu diagnozy, doboru narzędzi diagnostycznych oraz prowadzenia kontroli trafności zastosowanej procedury

By **KontoDoNauki**

cheatography.com/kontodonauki/

Not published yet.

Last updated 23rd January, 2025.

Page 3 of 3.

Sponsored by **ApolloPad.com**

Everyone has a novel in them. Finish Yours!

<https://apollopad.com>